
Η ΣΙΩΠΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑ – 1991

Ένα «χαλινάρι τιμωρίας» εξασφάλιζε τη σιωπή των «αμνών» στην Αγγλία του 17^{ου}, 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα. Ένα σιδερένιο φίμωτρο, παρόμοιο με αυτό που φοράει ο Άντονι Χόπκινς ως ψυχοπαθής Χάννιμπαλ Λέκτερ στη «Σιωπή των αμνών» του Τζόνθαν Ντέμι, φρόντιζε για τη σιωπή των γυναικών που μιλούσαν πιο πολύ από όσο τους επέτρεπαν οι κανόνες συμπεριφοράς της εποχής τους. Γιατί οι άρχοντες γνώριζαν πως η σιωπή είναι χρυσός.

Η χρήση του «χαλιναριού τιμωρίας» φαίνεται πως ήταν πολύ διαδεδομένη στην Αγγλία από τον 17^ο ως τα μέσα σχεδόν του 19^{ου} αιώνα, σημειώνεται στο άρθρο του αγγλικού περιοδικού Strand, τον Νοέμβριο του 1894. Συχνές αναφορές σε αυτό το «έθιμο» μπορεί να βρει κανείς στα κρατικά έγγραφα ή στην αγγλική λογοτεχνία. Σε πολλές επαρχίες της Αγγλίας, άλλωστε, όπως το Cheshire, το Lancashire, το Staffardshire και το Derbyshire, έχουν βρεθεί δείγματα τέτοιων εργαλείων.

Το «χαλινάρι τιμωρίας» ήταν ένα είδος σιδερένιου στέμματος το οποίο κλείδωναν οι τιμωροί στο κεφάλι της ενόχου. Στο μπροστινό μέρος του υπήρχε μια μεταλλική λάμα, η οποία έμπαινε στο στόμα της τιμωρημένης με τέτοιο τρόπο ώστε να μην της επιτρέπει να κουνά τη γλώσσα της. Με αυτό το κλουβί στο κεφάλι της και με τη γλώσσα πιεσμένη και κλειδωμένη, η ατυχής κυρία εξευτελιζόταν περιφερόμενη στους δρόμους της επαρχίας από έναν επίτροπο ή έναν αστυνομικό. Άλλοτε, γινόταν αντικείμενο γελοιοποίησης και περιφρόνησης, δεμένη σε έναν κύφωνα, σε κάποιο δημόσιο χώρο. Φαίνεται πως το

«χαλινάρι τιμωρίας», αν και δεν υπήρξε ποτέ νομοθετημένο μέσο τιμωρίας, εν τούτοις εχρησιμοποιείτο πολύ συχνά σαν τέτοιο στην Αγγλία από τους τοπικούς άρχοντες.

Ένα από τα πιο δημοφιλή «χαλινάρια τιμωρίας» είναι αυτό που φυλάσσεται στο Walton – on – Thames και έχει ημερομηνία 1633 και επιγραφή : «Ο Chester προμηθεύει το Walton με ένα χαλινάρι που συγκρατεί τις γλώσσες των γυναικών που λύνουν το ζωνάρι».

Η παράδοση λέει πως κάποιος κ. Chester έδωσε αυτό το «χαλινάρι τιμωρίας» στην ενορία του Walton, εξαιτίας μιας φλύαρης γυναίκας που έβαζε λόγια σε έναν πλούσιο συγγενή του από τον οποίο περίμενε πολλά. Αυτές οι φλυαρίες της έγιναν η αιτία να χάσει ο κ. Chester μια μεγάλη περιουσία. Ένα δείγμα τέτοιου εργαλείου, που είναι φτιαγμένο από ξύλο, και, όπως λέγεται, είναι της εποχής του Ερρίκου VIII, φυλάσσεται στη γνωστή συλλογή του Meyrick στην Αγγλία. Αλλά και άλλα δείγματα της εποχής μπορεί να βρει κανείς στη Σκωτία.

«Το χαλινάρι της Μάγισσας», που φυλάσσεται στο Fortar, είναι από τα πιο απαίσια εργαλεία που θα μπορούσε να επινοήσει το ανθρώπινο μυαλό. Χρονολογείται από το 1661 και ήταν το χαλινάρι που φορούσαν στις καταδικασμένες μάγισσες όταν τις οδηγούσαν για εκτέλεση. Σε αυτό το «χαλινάρι τιμωρίας» η συνηθισμένη μεταλλική πλάκα που συγκρατούσε τη γλώσσα έχει αντικατασταθεί από ένα μυτερό πιρούνι, στηριγμένο σε ένα περιλαίμιο, που μπορούσε να στενεύει ή να φαρδαίνει, ανάλογα με την επιθυμία του ανθρώπου που κρατούσε την κατάλληλα τοποθετημένη σε αυτό αλυσίδα. Έτσι, στη γλώσσα του υποψήφιου θύματος προκαλούνταν, όπως ήταν φυσικό, φοβεροί τραυματισμοί.

Καθώς πολλά από τα «χαλινάρια τιμωρίας» έχουν βρεθεί στη Σκωτία είναι φυσικό να υποθέσουμε πως όπως η γκιλοτίνα, έτσι και αυτό το είδος τιμωρίας έλκει την καταγωγή του από τη Σκωτία και από εκεί ήρθε αργότερα στη Νότιο Αγγλία. Ένα περίεργο είδος «χαλιναριού τιμωρίας» στο οποίο έχουν γίνει πολύ συχνά αναφορές, φυλάσσεται στο Newcastle. Στο βιβλίο του Cardiner

«England's Grievance Discovered in Relation to the Coal Trade», που εκδόθηκε το 1655, αναφέρεται πως ο κ. John Willis από το Ipswich, είδε στο Newcastle μια γυναίκα ονόματι Ann Bidlestone να περιφέρεται στους δρόμους από έναν αστυνομικό φορώντας ένα «χαλινάρι τιμωρίας» στο κεφάλι της. Η γλώσσα της, λέει, ήταν τόσο πιεσμένη στο στόμα της, ώστε αιμορραγούσε. Και προσθέτει : «Αυτή είναι η ποινή που επιβάλλουν οι άρχοντες στις τιμωρημένες κακόγλωσσες γυναίκες».

The Silence of the Lambs

United States, 1991

U.S. Release Date: 2/13/00 (wide)

Cast: Jodie Foster, Anthony Hopkins, Scott Glenn, Ted Levine, Kasi Lemmons, Frankie Faison, Brooke Smith

Director: Jonathan Demme

Screenplay: Ted Tally, based on the novel by Thomas Harris

Cinematography: Tak Fujimoto

Music: Howard Shore
